

" ...

I- İPTAL İSTEMİNİN GEREKÇESİ :

Dava dilekçesinde, iptal isteminin gerekçesi olarak, özetle şunlar ileri sürülmüştür:

1) İptali istenen hüküm, üst sınıflardaki noterliklere yükselebilmek için yıllarca ağır koşullarda çalışmış bulunan noterleri bir yana bırakarak, daha önce bu meslekte çalışmamış kimi kişilerin, hiçbir koşula bağlı olmaksızın, bu noterliklere atanmasına olanak tanımaktadır. Böylece, noterliğe atanmada "imtiyazlı" bir grup yaratan bu hükmün, haklı görülecek bir gerekçesi ve kamu yararına uygun düşen bir yönü bulunmadığı gibi, sözü geçen hakkın hangi nedenle öteki hukukçulara tanındığı da maddenin gerekçesinden anlaşılamamaktadır.

Bu bakımdan, iptal konusu hüküm, Anayasa'nın 12. Maddesinde yer alan "eşitlik ilkesi" ne aykırıdır.

2) İptali istenen hüküm uyarınca üst sınıflardaki noterliklere dışardan atama yapılması, aşağı sınıflarda yıllarca çalışmış olan noterlerin meslekte ilerleme olanaklarını ellerinden alarak, kazanılmış haklarını zarara uğratmaktadır. Söz konusu hükümden yararlanacak kişilerden bir kesiminin Adalet Bakanlığında çalışmakta olması da bu durumu değiştirmez. Çünkü noterliklerle ilgisi olsa bile, adı geçen Bakanlıktaki görevler, noterlik mesleği için gerekli deneyimi kazandıracak nitelikte değildir.

Ayrıca, bu hüküm, noterlerin yükselme olanağını ellerinden aldığından, alt sınıflardaki noterliklerin mahkeme kâtiplerince çalıştırılması sonucunu doğuracak, bundan Hazine'nin kaybı olacak, toplum zarar görecektir.

Hüküm, bu yönden Anayasa'nın 2. maddesine aykırı düşmektedir.

3) Anayasa'nın 10. maddesinin ikinci fıkrası, Devleti, bireylerin dirliğini sağlamak, sosyal adalet ve hukuk devleti ilkelerine bağlı kalmak, vatandaşların maddî ve manevî varlıklarının korunması ve gelişmesi için gerekli bulunan siyasal, ekonomik, sosyal, malî ve hukuksal önlemleri almak ve uygulamakla yükümlü kılmıştır.

İptali istenen hüküm, bu Anayasa kuralına aykırı düşmektedir.

4) Üst sınıflardaki noterliklere meslek dışından bir grup kişinin, hiç bir sınırlama ve koşulla bağlı olmaksızın atanmaları, meslekteki noterlerin maddî ve manevî varlıklarını geliştirme haklarını ellerinden almaktadır.

Bu durum, Anayasa'nın 14. maddesinin birinci fıkrasına aykırıdır.

5) İptali istenen hüküm, belli kişilere üstün bir hak tanıyarak, meslekteki noterlerin haysiyet ve onurlarını kırmıştır; bu yönüyle Anayasa'nın 41. maddesinin birinci fıkrasına aykırı düşmektedir.

6) İptali istenen hükmün uygulanması sonucu, aşağı sınıftaki noterliklere atanma istekleri azalacak, kimi noterler de meslekten ayrılmayı yeğleyeceklerdir. Böylece, noterlerin

Esas sayısı:1979/30

Karar sayısı:1980/2

Çalışma yaşamları kararsızlık içine itilip mesleğın gelişmesi engelleneceğinden, hüküm, Anayasa'nın 42. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına aykırı düşmektedir.

7) Anayasa'nın 45. maddesinde geçen "adaletli ücret", kişinin mesleğe başladığında daha az, eskilik ve yeterliğı arttıkça daha çok ücret alması demektir. Alt sınıflardaki noterler, üst sınıflara dışardan yapılacak atamalar sonucu, daha az ücret almaya zorlanacaklar, öte yandan, emekli aylığına hak kazanmış kimi kişiler üst sınıflardaki noterliklere atanarak, "adaletli ücret" ilkesine aykırı biçimde, daha çok ücret alacaklardır.

Bu durum, Anayasa'nın 45. maddesine aykırıdır.

8) Anayasa'nın 11. maddesinin ikinci fıkrasına göre, yasa, temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunamaz. İptali istenen hüküm, kimi temel hakların kullanılmasını zorlaştırdığı ve hatta ortadan kaldırdığı için, temel hakların özüne dokunmuştur.

9) İptali istenen hükmün uygulanmasında, açılan ya da boşalan üst sınıf noterlikler ilân edilmeyecek ve bu hükmün kapsamına giren kişiler hiç bir noterin haberi ve bilgisi olmadan atanacaklardır. Böylece, atama işleminde karşı noterlerce iptal davası açılması olanağı ortadan kalkacaktır. Bu durum, "davacı olma hakkını" ortadan kaldırdığından Anayasa'nın 31. maddesine, idarenin kimi işlemlerinin yargı denetimi dışında kalması sonucunu doğurduğundan Anayasa'nın 114. maddesine aykırılığa neden olmaktadır."